

Spiekeretsdom. Det er der slet ikke Tale om. Vi tage Sagen op, som den foreligger fra første Færd af, og vi undersøge, om de foreliggende Omstændigheder ere saaledes, at der kunde være Tale om med Ret og Billighed for Die at yde disse Arvinger, som nu sidde i trykkede Omstændigheder, en lille Haandskrækning. Det er det Æneste, som sagt, der her er Spørgsmaal om. Her er ikke Spørgsmaal om, at Folkethinget vil opkaste sig til en fjerde Instants. Jeg veed vel, at det vil blive sagt, og at det alt er sagt, men jeg vil paa Forhaand værges os imod, at noget Saadaat er Meninger. Det er det nemlig ikke. Grunden til, at jeg med en vis Fær tager mig af denne Sag, skal jeg gjerne gjøre det ærede Thing bekendt med. Selvfølgelig har jeg Sympathi for disse Arvinger, hvem jeg anser for brøstholdne, og det vilde være mig hjært, om Thinget vilde give dem en Haandskrækning; men mit væsentligste Motiv er dette, at jeg gjerne vil have, at det skulde høres og spørges i Slesvig, at, naar Slesvigerne engang komme til os igjen, hvad efter min Mening sikkert vil ske, kunne de være overbeviste om, at vi med den største Samvittighedsfuldhed ville vaage over, at deres gamle Institutioner, Traditioner og Retsføvaner, paa hvilke jeg veed, at de sætte overordentlig megen Pris, ville blive opretholdt indtil det Yderste. Jeg vil gjerne have, at dette skulde blive kundbart mellem Slesvigerne, saa meget mere som der fra Vær er kommet en Erklæring, som lyder noget mistroftende i den Retning. Jeg skal med den ærede Formands Tilladelse læse nogle Ord op, som i den Anledning ere komne til os. Det er en Erklæring, som er afgiven af 48 hofiddende Mænd paa Vær, hvoraf de 35 ere Landeieendomme. Den lyder saaledes: „Undertegnede paa Vær hofatte Mænd bevidne herved, at vi aldrig i den Slesvigste Tid have hørt nogen Gaardarving forbigaaet paa Skifte uden Vederlag eller „Dplag“, endnn mindre nogenfinde hørt, at en Gaardarving selv mod Vederlag er tilfidesat for Moderen eller, at efter Gaardarvingens Død dennes Børn ere udelukkede fra at arve Gaarden. En saadan vilde vække en saadan Opfigt her, at den strax vilde være bekjendt blandt alle Bønder, og om en saadan Forbigaaelse paa Gaarden Nr. 20 i Duntjør have vi heller aldrig i den Slesvigste Tid hørt Tale. Det fremgaar heraf, at denne Sag har vakt en vis ubehagelig Opfigt paa Vær, og at man der synes at nære Frygt for, at de Retsføvaner, hvorunder de hidtil have levet, ikke skulle blive opretholdt i Fremtiden.

Formanden (Krabbe): Jeg har ikke villet afbryde den ærede Forslagsstiller, men jeg kan nu, da han har sluttet sit Foredrag, af Gensyn til den senere Forhandling ikke unblade at

gjøre den Bemærkning, at den ærede Forslagsstiller formentlig i Dovedafsnittet af sit Foredrag fjernede sig betydelig fra, hvad der er den foreliggende Sags rette Gjenstand. Thi det kan efter min Anskuelse ikke være rigtig, at det, som vil blive Sagens Realitet, naar der engang foreligger Indstilling fra Udvalget, allerede nu skulde udgjøre Forhandlingens Gjenstand. Man kan ganske vist ikke forhandle et Forslag til Beslutning om Nedsættelse af et Udvalg ganske uden at berøre den Sag, som det eventuelle Udvalg skulde overveie; men den Maade, hvorpaa den berøres, maa dog have en helt anden Karakter, end om Sagen selv var under Overveielse.

Juel: Jeg har blot bedet om Ordet for at bemærke, at jeg har havt en ganske modsat Opfattelse af den ærede Formands, idet dog den ærede Formands naturligtvis er den rigtige og min den urigtige. Jeg er nemlig gaaet ud fra den Forudsætning, at i et Tilfælde som dette, der forekommer temmelig sjældent, var det nødvendigt for at sætte ærede Medlemmer istand til at afgive deres Støn over, hvorvidt de ønske Nedsættelsen af et Udvalg eller ikke, at gaa dybt ind paa Realiteten. Ellers pleier der jo at foreligge et Lovforslag med vedføjede Anmærkninger, og naar der foreligger et privat Lovforslag, begrundes det jo i sine mindste Details vidtløftig af Forslagsstilleren; ved dette Forslag til Beslutning har jeg staaet i den altsaa feilagtige Mening, at det netop var i Sagens og Forretningsordenens Interesse, at jeg gik dybt ind paa Realiteten; men jeg høier mig naturligtvis for den ærede Formands Afgjørelse.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem omtalte, at der ellers pleier at foreligge et Lovforslag eller Eligt, hvis Realitet da behandles. Ja, men naar der er Spørgsmaal om Nedsættelse af et Udvalg angaaende et Lovforslag, omhandler man dog ikke der Lovforslagets Realitet. Hvad Udvalg uden forud foreliggende Lovforslag eller andet reelt Underlag angaar, da tror jeg ikke, at der er blevet nedsat saadant Udvalg, naar ikke det Spørgsmaal, hvorom det er foreslaaet at nedsætte Udvalg, har havt en vis Autoritet, og denne er da traadt i Stedet for det velle Underlag, saa at det, paa en lignende Maade som ved Lovforslag, har været muligt at forhandle om Udvalgets Nedsættelse uden en indgaaende Behandling af Sagens Realitet. — Som sagt: jeg paaftaar ikke, at det er ganske uberettiget at berøre Realiteten af den nævnte Arvesag, men det maa ske paa en anden Maade og med langt stærkere Begrænsning, end det kan ske senere, naar en Indstilling maatte komme til at foreligge. Jeg henstiller dette til ærede Medlemmer, som senere maatte faae Ordet.